

LÊNIN

TOÀN TẬP

NỀN CHUYÊN CHÍNH DÂN CHỦ
CÁCH MẠNG CỦA GIAI CẤP VÔ SẢN
VÀ NÔNG DÂN

10

MÁC BÀN VỀ PHONG TRÀO
"CHIA ĐỀU RUỘNG ĐẤT" Ở MỸ

ĐẠI HỘI III ĐẢNG CÔNG NHÂN
DÂN CHỦ - XÃ HỘI NGÀ

BÀN VỀ CHÍNH PHỦ CÁCH MẠNG LÂM THỜI

QUÂN ĐỘI CÁCH MẠNG
VÀ CHÍNH PHỦ CÁCH MẠNG

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I. LÊ-NIN

TOÀN TẬP

10

(Tháng Ba - tháng Sáu 1905)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lê-nin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lê-nin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Ilích Lê-nin (22-4-1870 - 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V. I. Lê-nin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này

được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lê-nin - Toàn tập*, tiếng Việt do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcơva, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* * *

Tập 10 của Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* bao gồm những tác phẩm viết trong thời gian từ tháng Ba đến tháng Sáu 1905 trong điều kiện cuộc khủng hoảng cách mạng mới đang tăng lên. Đại bộ phận những tác phẩm này đã được in trên báo "Sự thật" và tạp chí "Giáo dục".

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lê-nin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lê-nin; Chú thích bằng chữ số Ả-rập ⁽¹⁾ là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê-nin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng cộng sản Liên Xô (trước đây).

Chắc chắn *Tập 10* nói riêng và Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* nói chung sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo quý báu, cần thiết cho bạn đọc.

Tháng 8 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập này gồm những tác phẩm do V. I. Lê-nin viết vào tháng Ba - tháng Sáu 1905, trong điều kiện cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga tiếp tục lớn mạnh.

Cuộc cách mạng nhân dân vĩ đại đặt ra cho Đảng dân chủ - xã hội Nga - như Lê-nin đã viết - "những đòi hỏi mà lịch sử chưa từng bao giờ và chưa từng ở nơi nào lại đề ra như vậy cho một đảng công nhân trong thời đại cách mạng dân chủ" (tập này, tr. 246). Nhiệm vụ đề ra cho đảng là lãnh đạo giai cấp công nhân về mặt chính trị trong thời kỳ cách mạng, lập ra khối liên minh của giai cấp vô sản và nông dân, đoàn kết tất cả các lực lượng cách mạng nhằm đấu tranh chống lại chế độ chuyên chế, tổ chức khởi nghĩa vũ trang của toàn dân.

Việc giải quyết những nhiệm vụ ấy gặp phải những khó khăn rất lớn. Đảng trải qua cuộc khủng hoảng do những hành động chống đảng và chia rẽ của bọn men-sê-vích gây ra. Chúng phá hoại nghị quyết của Đại hội II Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga; sau khi chiếm các cơ quan trung ương của đảng, chúng tiến hành đấu tranh ác liệt chống lại những đảng viên bôn-sê-vích, phá rối công tác của các tổ chức đảng, phá vỡ sự thống nhất hành động của giai cấp công nhân; trên các trang báo "Tia lửa" của bọn men-sê-vích chúng mặc sức tuyên truyền chủ nghĩa cơ hội trong các vấn đề tổ chức và sách lược. Như Lê-nin đã chỉ rõ, ba vấn đề chủ yếu mà đảng phải giải quyết trong thời kỳ này là: đưa đảng ra khỏi cuộc khủng hoảng, xem xét lại các

hình thức tổ chức công tác đảng vì các điều kiện hoạt động của đảng đã thay đổi, và vạch ra đường lối sách lược của đảng trong cách mạng.

Lê-nin coi việc triệu tập Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga là một lối thoát khỏi cuộc khủng hoảng. Người cho rằng chỉ có đại hội mới có thể chấm dứt hoạt động phá rối của bọn men-sê-vích, siết chặt hàng ngũ đảng, định ra chiến lược và sách lược của đảng. Lê-nin đã cố gắng để triệu tập được Đại hội III hết sức nhanh chóng. Người xúc tiến công tác chuẩn bị, nhất là vào tháng Ba và đầu tháng Tư 1905; Người viết bài cho tờ "Tiến lên" và tại Giơ-ne-vơ đã phát biểu về các vấn đề chuẩn bị đại hội đảng, chuẩn bị các dự thảo nghị quyết của đại hội, gửi thư về nước Nga cho các ban chấp hành đảng bộ bàn việc đề cử các đại biểu tham dự đại hội. Theo đề nghị của Người, tất cả các ban chấp hành - cả của những người bên-sê-vích lẫn của những người men-sê-vích đều được mời tham dự đại hội; nhưng phái men-sê-vích đã từ chối không tham gia Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga và đã họp hội nghị đại biểu của họ tại Giơ-ne-vơ. Hai đại hội - hai đảng, - Lê-nin đánh giá tình hình lúc đó như vậy. Đề nghị triệu tập đại hội do Lê-nin đưa ra đã được các đảng bộ địa phương nhiệt liệt ủng hộ. Có 21 trong số 28 ban chấp hành tán thành đại hội. Các đảng bộ chủ yếu - của Pê-téc-bua, Mát-xcơ-va, Tu-la, U-ran, Tve, Cáp-ca-dơ, v.v. - đã ủng hộ những người bên-sê-vích.

Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga đã tiến hành ở Luân-đôn từ 12 đến 27 tháng Tư (từ 25 tháng Tư đến 10 tháng Năm) 1905. Tham gia đại hội có 38 đại biểu; 24 đại biểu có quyền biểu quyết, thay mặt cho 21 ban chấp hành. Tất cả các tổ chức lớn của đảng đều có đại diện. Tại phiên họp đầu tiên của đại hội, Lê-nin được bầu làm chủ tịch đại hội và Người đã lãnh đạo toàn bộ công tác của đại hội. Các bản dự thảo các nghị quyết chủ yếu được in trong tập này là do Người viết. Người đọc các báo cáo về vấn đề Đảng dân chủ - xã hội tham gia chính phủ cách mạng lâm thời, và nghị quyết về sự ủng hộ phong trào nông

dân; đọc các diễn văn về khởi nghĩa vũ trang, về thái độ đối với sách lược của chính phủ ngay trước cách mạng, về quan hệ giữa công nhân và trí thức trong các tổ chức của Đảng dân chủ - xã hội, về điều lệ đảng, về bản báo cáo của Ban chấp hành trung ương và những vấn đề khác. Trong tập này in 70 văn kiện liên quan đến đại hội, trong đó có 43 văn kiện được in lần đầu trong Toàn tập của V. I. Lê-nin.

Các nghị quyết của đại hội do Lê-nin viết, những lời phát biểu của Người tại đại hội cũng như các tác phẩm khác in trong tập này chứng tỏ rõ ràng là V. I. Lê-nin có một thái độ sáng tạo đối với học thuyết của chủ nghĩa Mác, Người đã tiếp tục phát triển hơn nữa và làm phong phú thêm lý luận cách mạng bằng những kết luận và luận điểm mới. Trong các nghị quyết của mình, đại hội hoàn toàn đứng trên lập trường của Lê-nin trong vấn đề đặc điểm, động lực và triển vọng của cuộc cách mạng Nga lần thứ nhất với tính cách là cuộc cách mạng dân chủ - tư sản trong thời đại chủ nghĩa đế quốc.

Trên cơ sở phân tích sâu sắc các quy luật phát triển xã hội, sự phân bố các lực lượng giai cấp, có xét đến kinh nghiệm phong trào cách mạng ở Nga và các nước khác, Lê-nin đã thảo ra kế hoạch chiến lược của đảng trong cách mạng. Kế hoạch này, được Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga thông qua, là nhằm làm cho giai cấp vô sản, trong điều kiện liên minh với nông dân và cô lập được giai cấp tư sản, đấu tranh cho thắng lợi của cách mạng dân chủ - tư sản, - đấu tranh nhằm lật đổ chế độ chuyên chế và thiết lập chế độ cộng hòa dân chủ, thủ tiêu tất cả các tàn dư của chế độ nông nô. Nền tảng của kế hoạch chiến lược của những người bôn-sê-vích là tư tưởng của Lê-nin về bá quyền lãnh đạo của giai cấp vô sản trong cuộc cách mạng dân chủ; tư tưởng ấy được thể hiện trong kết luận cho rằng "giai cấp vô sản, do địa vị của nó, là giai cấp tiên tiến nhất và duy nhất triệt để cách mạng, do đó có nhiệm vụ giữ vai trò lãnh đạo trong phong trào cách mạng dân chủ chung ở Nga" (tr. 137).